

15.03.2022.

»» Етичке теорије

Предавање у оквиру курса
Рачунарство и друштво

Јовановић Слободан, 186/2017

Професор: др. Сана Стојановић Ђурђевић

Добра теорија етике омогућава прављење убедљивих логичких аргумената у вези са посматраним проблемом према широј публици.

►► Подела етичких теорија:

- Субјективни релативизам
- Културолошки релативизам
- Теорија духвног командовања
- Етички егоизам
- Кантијанизам
- Утилитаризам поступка
- Утилитаризам правила
- Теорија социјалног уговора
- Етика врлине

►► Субјективни релативизам

Сваки појединац сам за себе одлучује шта је добро, а шта лоше.

"Шта је добро мени не мора да буде добро теби."

►► Културолошки релативизам

Културолошки релативизам је етичка теорија где значење доброг и лошег зависи од принципа које дефинише конкретно друштво. Ова правила варирају кроз време и поднебље.

Различити социјални контексти захтевају различита морална правила.

►► Теорија духовног командовања

Теорија духовног командовања је базирана на идеји да је нешто добро ако је у складу са Божијом вољом, а лоше ако није. Божија воља записана је у светим списима.

Правила су морална: "Не кради", "Не убиј", "Воли ближњег свога", ...

►► Етички егоизам

За особу морално добра акција у некој ситуацији је она која ће тој особи дугорочно гледано донети максималну добит.

Заједници је боље када појединци брину о својим потребама.

►► Кантијанизам

Људско деловање је вођено моралним правилима која су универзална за све.

Категорички императив: морално правило мора бити универзално примењиво.

►► Утилитаризам поступка

Акција је добра до мере у којој она користи свим укљученим странама. Акција је добра ако је добробит акције је већи од штете коју она прави.

Морално оцењивање неке акције: сабрати срећу свих бића на која утиче и ако је срећа позитивна акција је добра.

►► Утилитаризам правила

Теорија корисних правила: прихвата она морална правила која када би их сви пратили повећавају укупну срећу свих укључених страна.

Разлика у односу на Кантинаизам: овде је фокус на последицама деловања, а не на мотивима.

►► Теорија социјалног уговора

Моралност је скуп правила која одређују како се људи понашају једни према другима које рационални људи прихватају зарад општег добробита под условом да и други та правила поштују.

Механизам за спровођење правила – **закон**

►► Етика врлине

Морално исправана акција је она коју би у истим околностима изабрала и урадила морална особа. Морална особа поседује врлине и поступа према њима. Врлине су оне особине које су потребне људским бићима да би напредовали и били истински срећни.

Неке универзалне **врлине**: поштење, правда, лојалност, у данашњем друштву – толеранција.

▶▶ Питања

---

1. Шта су проблеми теорије духовног командовања?
2. Кантијанизам?
3. Објаснити теорију социјалног уговора?